

Marec 1973

N O V I C E

VSEBINA:

Zapisnik seje Upravnega odbora;

Pogodba o medsebojnem sodelovanju in izpopolnjevanju
jamskih katastrov;

Obvestilo o 7. zboru slovenskih jamarjev v Idriji;

Vesti iz Zveze speleologov Jugoslavije.

Jamarska zveza Slovenije, Ljubljana, Aškerčeva 12.

Zvezek uredil Dušan Novak, Ljubljana, Dimičeva 16.

Papir za razmnoževanje je pripravila Jamarska akcija
PD Železničar.

Z a p i s n i k

seje Upravnega odbora Jamarske zveze Slovenije

dne 15.2.1973 v prostorih Katedre za kvartarologijo, Aškerčeva 12, v Ljubljani.

Prisotni: zastopniki jamoslovnih enot iz Letuša, Logatca, Dimnice, Kozina, Kranja, Gorice, Ljubljane, PD Železničarja, Prebolda, Domžal, Luke Ceča iz Postojne, Planine, Kočevja in Ribnice ter iz Trsta. Prisoten je bil tudi zastopnik IZRK ter predsednik SSJ.

DNEVNI RED: Razprava o dosedanjem delu;
razprava o delovanju enot v letu 1973;
razprava o katastru;
razno.

Ad. 1. Predsednik prečita zapisnik pretekle seje IO JZS in poroča o izvršenih sklepih:

Poudari, da bi morale poedine jamoslovne enote, ki so naročile in prejele jamarski priročnik tega tudi plačati, saj je cena minimalna.

Zaželeno bi bilo, da bi se blagajnik večkrat oglasil pri administratorki, da bi bil s stanjem financ zveze bolj na tekočem.

Dr. Habe poroča, da je vložena prošnja za podporo v višini okoli 90.000 dinarjev.

Predsednik se je udeležil občnega zbora enote v Kranju.

Občnega zbora enote v Preboldu se bo udeležil tajnik.

Prejeli smo vabilo na občni zbor enote v Ljubljani, 23. II. ob 16,00.

Pogreba Ivana Dolarja v Kočevju se je udeležil kot zastopnik JZS tov. Škrabec in se poslovil od zaslužnega jamarja s

kratkim poslovilnim govorom. UO je Ivanu Dolarju izkazal čast s kratkim molkom.

Ad. 2. so poročale posamezne enote o dosedanjem delu in o svojih načrtih.

Jamarska sekcija PD Železničar bo delovala kot doslej na svojih že utrjenih območjih, v območju Bohinjskih gora, na Kočevskem in v okolici Ljubljane. Najvažnejša akcija bo poleti skupno z DZRJ Ljubljana, v Brezno pri gamsovi glavici. Največja težava in ovira za delo je stalno pomanjkanje denarja.

Društvo za raziskovanje jam Ljubljana bo še nadalje raziskovalo Lanski vrh z Najdeno jamo, okolico Sežane, območje Pološke jame in območje Snežnika v okolici Leskove doline. Z JS PDŽ bo nadaljevalo raziskovanje Brezna pri gamsovi glavici.

Društvo za raziskovanje jam Kranj bo raziskovalo v območju podov pod Mojstrovko, v okolici Besnice in Jelovice, predvsem pa se bodo usmerili na podrobnejše raziskovanje že poznanih jam n.pr. Turkovega brezna.

Predlagajo, da bi sprejeli organizacijo letošnjega jamarskega zbora.

Društvo za raziskovanje jam v Domžalah namerava obiskovati območje Ihana in območje Moravškega ter se posvetiti že ustaljenim prireditvam.

Jamarski klub "Črni galeb" v Preboldu si zadaja za nalogo predvsem ureditev katastra, raziskati do kraja objekte, kjer so se raziskovanja že pričela, obiskati območje Raduhe in organizirati julija jamarski tabor v Logarski dolini.

Jamarski klub v Logatcu mora izpopolniti opremo in nadaljevati delo v logaški okolici. Z Institutom bo nadaljeval raziskovanje Kačne jame.

Jamarska sekcija PD Tolmin je podala podrobno poročilo iz katerega povzemamo, da imajo v svojem območju mnogo dela in nalog bodisi raziskovalnega bodisi organizacijskega značaja. Največ problema imajo s prostorom, kjer bi bila lahko spravljena oprema in arhiv. Raziskovali bodo v območju Razor plani-

ne, Migovca, Matajurja, Šentviške planote, Grahova itd.

Društvo za raziskovanje jam "Luka Čeč" v Postojni bo nadaljevalo z deli pri Selskem in Predjami, v območju Orehovških ponikev, v Javornikih itd.. V Lažah so ustanovili sekcijo, kateri bodo prav tako posvetili del svojega časa in sodelovali s skupino, ki deluje v Ilirski Bistrici.

Letošnji Modrijanov pohod bo v Rakov rokav Planinske jame, združen z otvoritvijo jamarskega doma pri Planinski jami.

Jamarski klub "Dimnice" iz Kozine se namerava tudi letos podati v organizacijo fotografskega natečaja. Poleg tega bodo uredili tudi kataster in izpopolnili osvetlitev Dimnic. Osnovna dejavnost bo potekala po dosedanjih tirnicah.

Jamarski klub "Kraški krti" iz stare Gorice je povečal število članov. Urediti morajo dokumentacijo, raziskovali pa bodo v območju Goriškega krasa in Benečije. Na tem območju so odkrili lani 13 novih jam.

Jamarska sekcija SPD v Trstu se je združila z jamarji "Vigredi" iz Šempolaja, ker so smatrali, da bo delo tako uspešnejše. Prosijo Jamarsko zvezo Slovenije, da bi jim pomagala pri organizaciji kratkega jamarskega tečaja. To nalogo naj bi prevzela strokovna komisija JZS.

Jamarski klub "Bakla" iz Letuša je še zelo mlad klub. Nima še svojega območja za delo, potrebna mu je še oprema, le volje mu ne manjka. Za delovno območje se bodo pogovorili s sosedi v Preboldu od koder si obetajo tudi prvih nasvetov in pomoč. V načrtu imajo, da obišejo nekaj jam na Menini in prepad na štajerski strani Kamniškega sedla. Žele si strokovnih predavanj.

Jamarski klub v Planini je prav tako mlad klub, ki sodeluje s DZRJ "Luka Čeč". Urejujejo klubske prostore in obiskujejo okoli Planine.

Društvo za raziskovanje jam Ribnica je na izrednem občnem zboru spremenilo svoje ime in pregledalo svoje delo. Mnogo nalog je še ostalo nerešenih, skušali jih bodo izvršiti v letu 1973. Predvsem jih tare vprašanje zemljišča na katerem stoji jamarski dom in skušajo ubirati vse možne poti, da bi to vprašanje

rešili.

Jamarsko društvo Kočevje bo delovalo kot doslej. Glavna naloga jim je ureditev Vančeve jame za turistični obisk.

K poročilom komisij so prispevali:

Tehnična komisija: preiskušali so lestvice pri nekaterih klubih, v delu je več tehničnih novosti o katerih pa bodo poročali, ko bodo priprave končane. Pri preizkusih lestvic je bilo moč ugotoviti, da je izdelava lestvic na zagozdo slaba.

Komisija za speleologijo Planinarskog saveza Jugoslavije želi prevesti Jamarsko tehniko J.Pirnata v hrvatsko-srbski jezik. Tehnična komisija naj razmisli o predlogu in pogojih.

Dr. Habe poroča, da sta v pripravi dva zvezka Naših jam. Ker pa se ne ve koliko članov je sedaj po enotah želi in predlaga, da enote pošljejo seznam svojih članov in da bo ta seznam objavljen v Novicah.

Dr. Habe poroča tudi o vabilu bolgarske turistične zveze, ki vabi v avgustu letos na jamarski tabor.

Strokovna komisija pričenja z obdelavo speleološke terminologije. Po en izvod bo razposlala vsem enotam, da bo obdelava podatkov tudi s te strani poenotena in boljša.

Prosi za predavatelje in za teme strokovnih predavanj. Seznam le-teh bo objavljen v Novicah.

Komisija za zaščito jam in jamski turizem poroča, da je bil ustanovljen Savez za zaščito okolja.

Komisija poroča, da pripravlja simpozij o jamskem turizmu in zaščiti jam v Jugoslaviji. Simpozij naj bi bil nekje v Sloveniji in bi imel nalogo, da pregleda stanje in preuči probleme v zvezi z zaščito in turističnim izkoriščanjem jam.

Ad. 3. je poročal dr. Osole o sestanku zastopnikov JZS s člani IZRK 12. t.m., kjer je bil sprejet Osnutek dogovora o izpopolnitvi in urejanju katastra jamskih objektov.

Vodja katastra JZS je imel na ta osnutek nekaj pripomb.

Sklenjeno je bilo, da predloženi osnutek izpopolni s pripom-

bami, ki jih je UO osvojil, jih razpošlje enotam in IZRK v pretres. Ker je UO pripombe sprejel, je možen z IZRK takojšen podpis dogovora.

Na sejo smo privedli obrazce zapisnikov terenskih ogledov, ki jih je na kratko razložil F.Šušteršič in jih razdelil posameznim enotam v uporabo.

Ad. 4. R a z n o

Predlagano je bilo, da se za letnico ustanovitve JZS sprejme leto ustanovitve društva Anthron - 1889. Predlog je bil sprejet. Leto 1910 je le ustanovitev DZRJ. S to letnico se naj izpopolni značka JZS in organizira izdelava emblemov.

V delo naj se dajo nove srebrne, zlate in navadne značke JZS. Rado Gospodarič naj posreduje naročilo dalje.

Sprejeta je bila prošnja za podporo minerski sekciji DZRJL. Če imajo enote potrebo, da jim minerska sekcija odpre ozek prehod v katerem od jamskih objektov, naj to čimprej sporoče.

Izražena je bila želja, da naj bo jamarski zbor letos v Kranju. Enako željo je nekaj prej posredovala tudi enota v Idriji. Ker njenih zastopnikov na seji ni, bo treba pismeno urediti to vprašanje.

Vse enote, ki žele podporo za nabavo materiala ali za organizacijo večjih odprav, naj Zvezi čimprej pošljejo svoje pismo izražene želje.

Društvo za raziskovanje jam v Domžalah je pripravljeno sprejeti organizacijo simpozija o jamskem turizmu.

Reševalna in tehnična komisija opozarjata, da je treba večje akcije glede varnosti bolje podpreti kot doslej in nabaviti boljšo opremo, predvsem telefonsko žico.

Na jamarski tabor v Bolgarijo bodo šli trije člani, ki bodo določeni kasneje.

Jamarska skupina v Ilirski Bistrici Zvezi še ni prijavila svojega obstoja in delovanja.
Konec ob 18.30.

Zapisnikar:
Dušan Novak

P o g o d b a

o medsebojnem sodelovanju in izpopolnjevanju jamskih katastrov, sklenjena med

Jamarsko zvezo Slovenije (nadalje JZS), ki jo zastopa predsednik dr. France Leben in

Inštitutom za raziskovanje krasa SAZU, Postojna (nadalje IZRK), ki ga zastopa upravnik akad.prof.dr. Svetozar Ilešič.

Čl. 1.

Potrebna je izpopolnitev vseh zapisnikov in katastrskega materiala v katastru JZS in IZRK.

Čl. 2.

Material, ki je v enem izmed katastrov, je na razpolago za izpopolnitev drugega katastra.

Čl. 3.

IZRK bo kot pomoč JZS za ureditev jamskega katastra poskrbel za izdelavo dvojnikov manjkajočega materiala, prispelega v kataster IZRK ali JZS do dneva podpisa te pogodbe.

Čl. 4.

Obe pogodbeni stranki lahko neomejeno uporabljata osnovne katastrske podatke z obvezno navedbo vira in avtorja v primeru objave.

Čl. 5.

Osnovni katastrski podatki so:

katastrska številka

ime objekta

točna lega (x,y,z)
osnovne dimenzije (dolžina, globina, brezna in sifoni)
tip objekta
datum in avtor raziskave
datumi in udeleženci ekskurzij

Čl. 6.

Za objavo drugih podatkov iz katastra (opis, načrt, opazovanja in priloge) je potrebna pismenaodobritev avtorja (pravne ali fizične osebe), v smislu Zakona o avtorskih pravicah (Uradni list SFRJ, 30.1968).

Čl. 7.

Izpopolnjevanje katastra služi kot izhodišče za načrtovanje nadaljnjih speleoloških raziskav.

Čl. 8.

Registracijo objektov še nadalje vodi IZRK; po vrstnem redu prejemanja zapisnikov registrira nove speleološke objekte.

Čl. 9.

JZS pošilja nove zapisnike speleoloških objektov v kraški kataster IZRK, ki takoj po registraciji pošlje katastru JZS katastrsko številko. Isti postopek velja za objekte, ki jih je raziskal IZRK. Ta pošlje JZS po eno kopijo zapisnikov o teh objektih.

Čl.10.

Vse spore, nastale v zvezi s to pogodbo, rešuje skupno razsodišče, v naslednji fazi pa pristojno sodišče v Ljubljani.

Čl.11.

Pogodba se sklene za dobo dveh let in se soglasno lahko polubno podaljšuje.

Čl.12.

Pogodba stopi v veljavo, ko jo jo podpišeta obe pogodbeni stranki. Vodji katastra poročata o opravljenem delu po poteku šestih mesecev.

Čl.13.

Pogodba je podpisana v 4 izvodih, od katerih prejmeta po 2 izvoda obe pogodbeni stranki.

Ljubljana, dne

Predsednik
Jamarske zveze Slovenije
dr. F.Leben

Upravnik
Inštituta za raziskovanje
krasa SAZU
akad.prof.dr. S.Ilešič

OBVESTILO O VII- ZBORU SLOVENSКИH JAMARJEV IN
RAZISKOVALCEV KRASA, KI BO OD 8 - 10. JUNIJA 1973
V IDRIJI.

VII. zborovanje slovenskih jamarjev in raziskovalcev
krasa bo 8, 9. in 10. junija v Idriji, v prostorih
kluba mladih - stari magazin. Ob tej priložnosti bo
jamarski klub Idrije praznoval svojo 15. letnico.

OKVIRNI PROGRAM ZBOROVANJA:

Petek, 8. junija

17,00 Svečanost v počastitev 15-letnice jamarskega
kluba Idrije.

18,00 Otvoritev razstave "15 let kluba jamarjev"

20,00 Predavanje (z diapozitivi, filmi) tudi za javnost.

Sobota, 9. junija

8,00 Otvoritev in pozdravi

8,15 Referati

16,00 Ogled Divjega jezera - muzej v naravi

18,00 Odhod na Vojsko, kjer bo piknik

Nedelja, 10. junija

Ogled večjih kraških objektov na Idrijskem.

Potrebna je osebna jamarska oprema.

Prijavnice za udeležbo bomo poslali naknadno.

Organizacijski odbor

VESTI IZ ZVEZE SPELEOLOGOV JUGOSLAVIJE

Zveza speleologov Jugoslavije je izdala svoj Bilten iz katerega povzemamo nekaj vesti:

Predsedništvo ZSJ:

Predsednik: dr. France Habe, Postojna

I. podpredsednik: dr. Mirko Malez, Zagreb

II. podpredsednik: prof. Zarija Bešič, Beograd

Tajnik: dipl.ing. Dušan Novak, Ljubljana, Dimičeva 16

Blagajnik: prof. Tomaž Planina, Ljubljana

Vodja komisije za topografske znake in terminologijo:

prof.dr. Ivan Gams, Ljubljana

Vodja komisije za dokumentacijo: prof. Primož Jakupin,
Ljubljana

Vodja reševalne skupine: dipl.ing. Vladimir Božić, Zagreb

Vodja komisije za turizem in zaščito jam: dipl.ing. Srećko Božičević, Zagreb

Republiškim društvom je priporočeno, da čimprej izberejo svoje zastopnike za te komisije in jih sporoče Zvezi.

Kot uradna zastopnika Zveze Speleologov Jugoslavije na 6. mednarodnem kongresu speleologov v Olomoucu sta določena dr. France Habe in dipl.ing. Vasilije Radulović.

Zveza nemških jamarjev je sporočila, da so pričeli z razpošiljanjem 5. in 6. zvezka materiala s 5. kongresa, ki je bil leta 1969 v Stuttgartu.

Komisija za kraške pojave Komiteja za geografijo bo priredila v avgustu 1973 Kolokvij o krasu v pokrajini Basque.

Letno zborovanje avstrijskih jamarjev bo 26. do 28.10.1973 v Kirchbergu na Spodnjem Avstrijskem.

V povezavi z mednarodnim kongresom speleologov v Olomoucu bo še festival speleoloških filmov, razstava Turistične jame v svetu in proslava 400 letnice univerze v Olomoucu. V času kongresa bo tudi razstava kraške in speleološke literature, raziskovalne opreme in na Moravskem krasu pri Blanskem mednarodni tabor potapljačev in reševalcev.

Od 26. do 27. maja letos bo v Domžalah delovni sestanek o turističnih jamah v Jugoslaviji in njihovi zaščiti. Program tega sestanka podajamo v nadaljevanju, kot smo ga prejeli:

P r o g r a m

radnog sastanka o turističkim pećinama i njihovoj zaštiti u Jugoslaviji u okviru Saveza speleologa Jugoslavije.

Mesto sastanka: jamarski dom kod Domžala u SR Sloveniji

Vreme: subota 26.V. (maja) i nedelja prepodne 27.V.1973

Početak: subota u 9,00^h

Završetak: nedelja u 12,00^h

Referati: prepodne 26. maja 1973

1. Uvodne riječi predsednika Jamarskog saveza Slovenije dr. Franca Lebena.
2. Prof. Stane Peterlin: Zaštita kraške pokrajine.
3. Prof. Tomaž Planina: Primjer odnosa turističkih i profesionalnih pećina na primjeru Križne jame, popodne 26.maja 1973.
4. Kratak izveštaj o turističkim pećinama i njihovoj zaštiti u republikama. Izveštaj podnosi predstavnik komisije za zaštitu pećina i pećinski turizam pojedinih republičkih speleoloških društava ili predstavnici republičkih zavoda za zaštitu prirode (prema međusobnom dogovoru u republikama).

Posle večere 26.maja 1973:

prikazivanje diapozitiva o turističkim pećinama.

Prepodne 27. maja 1973:

Diskusija o zaštiti kraške pokrajine i naročito o zaštiti turističkih pećina;

zaključci;

Popodne rastanak:

Ispred glavne autobuske stanice u Ljubljani svakog pola sata polazi autobus u smjeru Domžala. Iz Domžala za Jamarski dom učesnike sastanka sa autom vozi jedan od članova Jamskog društva iz Domžala. Prenočište je besplatno, hrana oko 50.- din. Vožnju plaća republičko društvo ili Zavod za svog člana. Za osiguranje i obezbeđenje dobrog toka sastanka molimo da nam republička speleološka društva ili Zavodi za zaštitu prirode pošalju predhodnu prijavu za svoje učesnike:

Prijava:

..... iz (ustanova)
za radni sastanak o turisričkim pećinama Jugoslavije 26. i 27.
V. 1973. u Jamarskom domu u Poružalama.

julij 1973

N O V I C E

VSEBINA:

1. Zapisnik seje IO dne 16.5.1973
2. Zapisnik seje IO dne 18.6.1973
3. Zaključki konference o turističnih jamah Jugoslavije
4. Spomenica kraških enot
5. Seznam predavateljev in predavanj JZS
6. Naslovi Jamarskih organizacij in članov IO JZS
7. Seznam članov JK Kostanjevica na Krki

Z a p i s n i k

seje IO Jamarske zveze Slovenije dne 16.5.1973 v prostorih Katedre za kvartarologijo.

Prisotni: dr. Leben, ing. Bajc, F.Šušteršič, ing. Novak,
dr. Habe, prof. Planina

Opraviličili so se: dr. Osole, dr. Kunaver, mgr. Gospodarič

Dnevni red: 1. Pregled sklepov zadnje seje
2. Program dela in bodoče akcije
3. Razno

Ad.1. S PSJ je že dogovorjeno, da bodo prevajali Jamarsko tehniko. Avtorja bosta dobila 1500 din odškodnine.

Za Kačno jamo je treba kupiti telefonsko žico. Dr. Habe je sporočil, da je od PTT žico že nabavil pred kratkim, kar pa je še manjka jo bo še poizkušal dobiti. V primeru, da ne uspe, naj se jo kupi.

Nakazana je bila podpora minerski sekciji, DZRJ Kranj in JK Idrija. Pokriti so bili tudi stroški katastra.

AD.2. Zborovanje v Idriji. Podrobnejši program je obrazložil ing. Bajc. Prijavljenih je doslej 53 jamarjev in 10 referatov. Program in vabila bodo razposlali teden dni pred začetkom.

Poljskim jamarjem (Akademicki klub grotolazov, Krakow), ki žele priti na raziskovanje v Kamniške Alpe naj bi odgovorili, da se pri nas z raziskovanjem krasa ukvarja JZS s svojimi Jamoslovnimi enotami, vendar jih v tistem času ne bi mogli spremljati po jamah. Priporočili naj bi jim naj si ogledajo turistični del našega krasa, bodisi v dinarskem ali pa v visokogorskem delu. Z materialom, ki ga za raziskovanje žele dobiti, ne razpolagamo niti s potrebnimi finančnimi sredstvi. Glede dovoljenja za raziskovanje pa se je treba obrniti na ustrezen sekretariat.

V zvezi s tem in v zvezi z željami jamarjev iz tujine, da bi se spuščali v Kačno jamo se je razvila razprava ali to naši predpisi in naše oblasti dovoljujejo, kdo to dovoljuje in na podlagi časa je tak obisk lahko prepovedan. Ugotovljeno je, da se je treba na ustreznih mestih o tem pozanimati, J.Kunaver pa bo do simpozija v Domžalah pripravil osnutek pravilnika JZS za obiske tujih jamarjev, ki naj bi ga tem podrobneje predebatirali. Tam naj bi uredili tudi obliko medrepubliških obiskov.

Gorčenko Pavel Petrovič, ul. Pravdi 7/7, Ternopolj, 282000, SSSR, želi zamenjavati z nami literaturo o krasu, zanima ga klimatologija jam. Odobren mu je komplet Naših jam in priporočeno, da kontaktira z njim dr. I.Gams.

Dopis sekretariata za informacije je bil posredovan upravniku NJ.

JK Logatec prosi za podporo pri raziskovanju Kačne jame, ki jo raziskujejo skupno z IZRK.

IO je zavzel stališče, da ima JK Logatec do JZS prav take dolžnosti kot druge jamoslovne enote in prav take pravice. IO odobrava podporo, ko bo JK Logatec izpolnil dolžnosti, ki mu jih nalagajo pravila in bo predložil dosedanje dokumentacijo o raziskovanju v Kačni jami in v drugih jamah svojega področja.

V nadaljevanju je dr. Habe poročal o oblikah sodelovanja z LT. Rep. odbor LT bo JZS podprl.

Prošnja za podporo je bila predana Razisk. skupnosti in Zavodu Postojnske jame, slednjemu za objavo materiala idrijskega zborovanja in domžalskega simpozija.

Raziskovalna skupnost bo plačala zaostalo vsoto ob izidu kongresnega materiala.

Dr. Kunaver je obvestil da predavanje R.Watsona, ki je bilo napovedano za drevi, odpade zaradi defekta na cesti.

V Sevnici je zasedal pripravljalni odbor nove jamarske enote. Stopili bomo z njimi v stik. Predsednik je Jože Strehar, PM, Prešernova 8, 68290, Sevnica.

H. Frank poroča o prihodu filmske ekipe za snemanje jamarskega filma.

21.5. t.l. bo zbor Skupnosti za varstvo okolja. Dr. Habe ima referat o problematiki kraškega sveta.

Na predvečer simpozija bo občni zbor DZRJ Domžale. Udeležila se ga bosta dr. Habe in prof. Planina.

O programu simpozija v Domžalah je na kratko poročal dr. Habe, udeležba bo številna.

Izlet na Kanin je predviden v letošnjem avgustu.

Seja je bila zaključena ob 18.00 uri.

D. Novak

Z a p i s n i k

seje razširjenega Izvršnega odbora JZS v Postojni,
dne 18.6.1973.

Seznam prisotnih je v prilogi.

Seja se je pričela ob 17,15 uri v prostorih Instituta za raziskovanje krasa.

Dnevni red:

1. Razprava o zaščiti turističnih jam in speleoloških objektov,
2. Razno.

Po pričetku je zaželel dr. S. Ilešič dobro sodelovanje med jamarji in IZRK in opozarja na smiselno preučevanje krasa

Ad.1. Leben priporoča zavarovanje kraških objektov v dveh fazah, sprva poimensko, le izbrane, v prizadevanju nadaljnjih zaščit pa vse jame nasploh.

Habe med drugim pove, da smo v Sloveniji v zaostanku z organizacijo zaščite narave, krasa pa še posebej. Šele leta 1966 je bil na pobudo Zavoda za varstvo spomenikov napravljen seznam zaščite vrednih kraških objektov, ukrepe za to zaščito pa moramo čimprej doseči šele sedaj.

V razpravi omenijo Žele, Počkaj, Novak, da moramo najprej najti izhodišča za zavarovanje. Človekovo okolje je zaščiteno že z novo ustavo, da moramo smatrati kras kot celoto, ne moremo jam in objektov obravnavati kot posebnost, da bi obravnavali in ščitili le eno jamo, druge poleg nje pa ne. Obravnavati moramo vsak poseg v kras in doseči pristojnost oziroma načelo, da se pred vsakim posegom v kras zahteva od strokovne službe potrebno soglasje. Poleg tega je treba napraviti tudi kategorizacijo ukrepov zaščite.

Osole je omenil, da sodi kras v naše okolje, ki je že tako prizadeto in procesa propadanje ne bo mogoče ustaviti, lahko pa ga poizkušamo zavreti.

Gustinčič je opozoril, da v sedanji zakonodaji niso posebej predvidene sankcije glede onečiščenja. Za kras je predvsem važno da preprečimo odmetavanje odpadkov.

Primorski klubi so k razpravi prispevali posebno spomenico, ki je^vprilogi zapisnika in ki jo bomo objavili v Novicah.

Planina se strinja, da je treba kras zaščititi kompleksno, vendar je pot do tega dolga in za nas težko izvedljiva. Naši napotki bi bili preveč splošni za konkretno uporabo. V prvi fazi pristopimo k poimenski zaščiti objektov, zatem pa k splošni akciji. Vsekakor pa je na probleme treba venomer opozarjati in opozarjati!

Počkaj pove, da je mnogo stvari že uzakonjenih v drugih zakonih. Važno je doseči le mere kaznovanja in načine kaznovanja.

Habič pove, da je pri SAZU ustanovljena komisija za varstvo okolja in da želi podpreti predloge JZS. Izdelati je treba teze pred kom ščitimo, kaj, kako in zakaj naj ščitimo. Odgovore na to je treba podpreti s konkretnimi primeri.

Leben je povedal, da so arheologi že izdelali seznam 32 za njih važnih objektov.

Habič: Pomembni so obiski tujcev v jame. UJV že pripravlja mere proti samovoljnim posegom tujcev v jame. Motivi za to so predvsem kapniško bogastvo.

Osole priporoča, naj bi po vzorcu Gorske straže osnovali Jamarsko stražo, ki bo odkrivala in prijavljala onečiščevalce in roparje kraškega bogastva ter opozarjala na zaščito okolja. Počkaj še doda, da naj jamarske enote poučujejo in opozarjajo prebivalce krajev v katerih delujejo.

Novak omeni, da bi bilo dobro, če bi jamarske enote poznale ustrezno zakonodajo.

Komisija za varstvo jam in jamski turizem naj zbere ustrezne zakone (zakon o varstvu narave, Zakon o varstvu voda itd.) in jih razmnoži za uporabo vsem enotam.

Habič - Potrebno je izdelati seznam objektov za

1. splošno zaščito

2. posebno zaščito

Žele je prispeval konkretna opazovanja in omenil, da onečiščena Pivka že vpliva na kvaliteto Postojnske jame, posebej podzemeljske Pivke in na oblike življenja v njej.

Pojavilo se je vprašanje kakšne so pristojnosti občin do jam Občinska skupščina lahko da jamo v upravljanje in upravitelj je dolžan skrbeti za zaščito.

ZVN se ne more izvajati, ker ni strokovnega nadzorstva. Potrebno in mogoče je pa opozarjati: družbena kontrola.

Osole - kot amaterji smo to dolžni - le če imamo ustrezno zakonsko podlago. Zakon pa potrebuje strokovno tolmačenje in strokovno mnenje. To pa lahko daje IZRK.

Loč kaj - področne enote lahko skrbе za nadzorstvo. Tako bo organizacija dobila tudi nek nov, višji pomen.

Da bi ne bilo nesporazumov, kdo hodi in kam v jame, naj enote obvesti področno enoto o delu, če zaidejo v njihovo območje.

Osole predlaga, da naj izberemo telo, ki bo izdelalo teze na podlagi današnje razprave, enote pa bodo te predloge dopolnile. Strokovnost zaščite je pereča tudi pri jamah, ki jih upravljajo gospodarske organizacije. Večkrat je treba oceniti njihovo delo.

A. Turistične jame, ki jih upravljajo samostojne organizacije
" jamarske enote

B. Jame, katerih kapniško bogatstvo je ogroženo ker so lahko
dostopne

C. Jame s posebnim znanstvenim pomenom (arheološke, mineraloške,
znane iz zgodovine NOB, itd.)

Č. Jame ogrožene zaradi odplak in odlaganja smeti

D. Kapniške jame, dostopne le jamarjem

Žele predlaga naj JZS na predlog področnih enot razpošlje občinskim skupščinam utemeljen cirkular, seznam jam in opozorilo, da jih je potrebno zaščititi, da naj jih ne uporabljajo

za smetišča itd .

Na sežanskem je nekaj jam že polnih smeti in jih ni več - dostopnih. Lekinka je prav tako že zasuta, mnogo je še drugih kraških objektov, ki so smetišča, v glavnem udornice.

Počkaj - o teh problemih bi bilo treba pisati.

Komisija, ki naj izdela teze:

dr. Habe, Planina, Počkaj, dr. Osole, Lesjak, Novak.

Ad.2. Izlet naj bo v oktobru, po kongresu.

Predlagan je bil seznam jam, kamor naj bi vodili tuje jamarje. Seznam naj komisija predloži za objavo v Novicah.

Strokovna komisija naj organizira tečaj za jamarje, ki bodo s tem kvalificirani za vodenje po jamah.

Dianatečaj naj bi tudi letos obnovili skupno s foto-kino zvezo.

Izgledi kočevskih jamarjev v Idriji niso prispevali k ugledu jamarske organizacije. Članstvo v JZS nikomur ne daje pravice, da je objesten, nalaga mu dolžnosti.

Z medsebojnim dogovorom naj se uredi odnosi DZRJL in JK Logatec glede Kačne jame. Priporočeno je bilo, da naj se spušta načelo, da začeto akcijo nadaljuje isti kljub v kolikor sam ne izrazi želje za pomoč ali sodelovanje.

Informacije glede stikov z inozemstvom se dobe na RK SZDL, 312 548 pri tov. Jožetu Hartmanu.

Seja je bila končana ob 20.15

Zapisnikar:

Dušan Novak

ZVEZA SPELEOLOGOV JUGOSLAVIJE

Z A K L J U Č K I

Delovne konference o turističnih jamah Jugoslavije in o njihovi zaščiti ter vplivu na razvoj kraškega turizma

Sestanek je bil 26. in 27.5.1973 v Jamarskem domu v Domžalah. Po referatih, razpravah in diskusijah je bilo ugotovljeno tole:

- 1.- Na področju Jugoslavije se vzporedno z vse večjim razvojem turizma razvija vzporedno tudi jamski turizem. Istočasno pa se s tem razvojem pojavlja tudi spremljajoči pojav devastacije celotne notranjosti podzemeljskega sveta in njegove okolice.
 - Intenziven razvoj industrializacije in urbanizacije na kraškem področju resno preti, da pride do popolnega uničenja nežive in žive prirode.
 - Posebna skrb je bila na tej konferenci posvečena problemu zaščite turističnih jam kot objektom posebnega družbenega in gospodarskega pomena.
 - Delovna konferenca je prišla do zaključka, da je potrebno še tesnejše sodelovanje med speleološkimi organizacijami, službami varstva narave in odgovarjajočimi zveznimi ter republiškimi organi, zadolženimi za probleme varstva narave in človekove okolice.
- 2.- Izhajajoč iz zgornjih ugotovitev se je delovna konferenca soglašala s sledečim:
 - da je neka jama turistični objekt, mora imeti določeno estetsko, zgodovinsko, znanstveno-izobraževalno vrednost, ob določeni ekonomski upravičenosti, in da ima organiziran turistični obisk (urejen dostop, osvetlitev, pota, vodniško službo, prospekte i.dr.).
 - ugotovljeno je, da imamo razen obstoječih turističnih jam na našem krasu še mnogo delno urejenih jam (z uręjenimi potmi), za katere priporočamo, da se v doglednem času uredi za potrebe turizma.

- poleg tega pa je še mnogo jam, ki bi mogle ob določenih posegih postati delno urejene, ali turistične jame.
- 3.- Priporočamo speleološkim in ostalim strokovnim ustanovam v republikah, da pristopijo čimprej k izdelavi speleološkega katastra, da bi se lahko izvršila valorizacija spel. objektov. Obenem smo mnenja, da bi moral kataster dobiti čimprej značaj uradnega dokumenta.
- 4.- Zaradi ogroženosti nežive in žive prirode v jamah predlaga konferenca republ. speleološkim društvom (Jamarski zvezi), da skupaj z republ. in pokrajinskimi službami za zaščito prirode izdelajo predloge za konkretno zaščito obstoječih speleol. objektov.
 - Nujno je potrebno prepričati izkoriščanje jam za odmetavanje vseh vrst odpadkov.
 - Prepričati je treba odvajanje odpadnih voda nekontrolirano v podzemlje, prepričati uničevanje kapniškega bogastva in podzemeljske favne, pa tudi izvajanje drugih gradbenih in ostalih del, ki bi mogla vplivati na prirodno stanje podzemeljskega ambienta.
 - V zvezi s tem delovna konferenca ponovno zahteva, da se reši vprašanje popolne sanacije Notranjske Reke, ki je s svojim onesnaženjem degradirala svetovno znane Škocjanske jame in s tem povzročila jugoslovenskemu turizmu veliko škodo.
 - Priporočamo, da turistične delovne organizacije, ki so v posesti speleoloških objektov, navežejo čim tesnejše stike s službami za zaščito in da svojo aktivnost za ureditev in eksploatacijo jame podrede strokovnim principom zaščite prirode.
 - Predlagamo, da upravljalci turističnih jam omogočijo brezplačen obisk svojih jam članom Speleološke zveze Jugoslavije, ki se izkazujejo z legitimacijo.
- 5.- Delovna konferenca ugotavlja, da je zaradi porasta zanimanja za jamski turizem nujno potrebno izdati vodnike po turističnih jamah Jugoslavije. V zvezi s tem se ustanovi v okviru Zveze posebna komisija za njegovo izdelavo.
 - Te zaključke posredujemo vsem speleološkim in planinskim organizacijam po republikah in pokrajinah, vsem upravljalcem

turističnih in delno turističnih jam, vsem republiškim in pokrajinskim službam za zaščito prirode in vsem organizacijam za zaščito človekove sredine.

- Pripominjamo, da je potrebno, da se zgoraj navedeni seznanijo s temi zaključki široko javnost s pomočjo vseh sredstev javnega informiranja.

V Domžalah, dne 26.5.1973.

Člani komisije za zaključke:

Dr. France Habe

ing. Viktor Ržehak

prof. Stane Peterlin

ing. Radomir Milič

ing. Vlad. Božić

ing. Srečko Božičević

Primorske jamarske enote so sestavile spomenico, naslovljeno na občinske organe, ki jo podajamo v nadaljevanju.

Priporočamo takšne ukrepe tudi v drugih občinah na kraškem ozemlju v Sloveniji, v upanju in želji, da bodo ustrezni organi razumeli naša prizadevanja za zaščito okolja v katerem živimo.

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Jamarski klub "Dimnice" Kozina

Da bi bilo nadzorovanje in zaščita kraških naravnih pojavov bolj učinkovito, predlagamo, da občinska Skupščina v okviru zakonskih predpisov, izda odlok o varstvu kraškega naravnega bogastva.

Jamarske enote: "Dimnice"-Kozina, Divača, Sežana, ki trenutno delujejo na ozemlju Občine Sežana, na po dogovoru določenih delih krasi, v smislu pravil in dogovorov Jamarske zveze Slovenije, predlagajo v odloku naslednjo vsebino:

Turistične in neturistične jame so na razpolago vsem državljanom, vendar je obisk iz varnostnih razlogov ter zaradi zaščite pred uničevanjem jamskega naravnega bogastva dovoljen le v spremstvu jamarja - vodiča, ki je član enote na čigar ozemlju je jama.

Vsaka jamarska skupina - klub ali posameznik mora biti član Jamarske Zveze Slovenije in si šele s tem pridobiti pravico do vodenja.

Tuji državljani jugoslovanskega porekla imajo pravico biti člani jamarskih klubov JZS (n.pr. slovenski zamejci), nimajo pa pravice samostojnega vodenja po naših jamah.

Tuji državljani nimajo pravice obiskati nobene jame s katero upravljajo našti klubi, brez spremstva jamarjev upravljalcev dotične jame.

Tuji državljani ne smejo obiskovati neturističnih jam brez pismenega dovoljenja JZS in morajo biti vodeni-spremljati jih mora član pristojne enote. Obisk je lahko samo v športnem smislu.

Tuji državljani, ki želijo opraviti speleološko raziskovalno delo, bio-, hidro-, geološke ali druge znanstvene narave morajo imeti v dovoljenju JZS opisan namen raziskovanja, ter določena dela ki jih JZS dovoli opraviti (n.pr. pri nabiranju speleofaune, določeno zgornje število primerkov, ki jih smejo zbrati).

Lomljenje in odnašanje kapnikov (naravni lom!) ni dovoljeno nikomur v nikakršne namene. Klubi z dovoljenjem JZS si lahko urejajo klubske zbirke, pri čemer postopajo v smislu

varstva. Vsaka zbirka je last kluba in ne zbiratelja.

Podpisovanje v jamah ni dovoljeno.

Jame, udori, koliševke, doline, vrtače in druge kraške površine, ki se zdijo primerne ne smejo v nobenem slučaju služiti kot smetišča ali kot odtoki za greznice. Lokacije mest za odpadke določa sanitarni občinski organ, prijavljajo pa kršilci člani JK, katerim je Kras v smislu tega odloka prepuščen v upravljanje.

Ker so lepote last vseh, so dolžni pri varstvu sodelovati vsi občani, jamarji pa, ki jim je varstvo osnovna skrb, so dolžni kršilce pristojnim organom prijaviti.

Kršilci se kaznujejo po zakonu in obenem bremenijo za stroške, ki so potrebni za popravila če je škoda povzročena na opremi jame in za delo ki se opravi pri restavriranju jame.

Delovna organizacija, posameznik, ki pri zemeljskih delih naleti na jamo ali vodni podzemni tok, mora dela prekiniti, odkritje prijaviti JK ali naravnost JZS, ki bo ocenila naravno vrednost novega objekta ter po preudarku dovolila oz. usmerila nadaljevanje zemeljskih del. Prikrivanje v takem primeru je kaznivo.

Jamarji, ki se na terenu svojega kluba izkažejo z veljavno člansko izkaznico JZS so pooblaščenim ukrepati v smislu tega odloka. Na terenu sosednjega kluba pa ukrepajo preko sosednjega JK.

Jamarjem, ki niso člani JZS in tujcem, ki brez vednosti JK obiščejo jame imajo JK pravico na terenu zapleniti opremo.

JZS naj obvezno seznani predvsem italijanske klube onstran meje pismeno s točkami odloka, ki se nanašajo na obiske tujcev.

Sestavil pred. JK Dimnica Počkaj Lojze
v soglasju preds. JK Divača Nedoh Albin
v soglasju preds. JK Sežana Gustinčič Jože

Kozina, 10.2.1972.

Seznam predavateljev in predavanj, ki jih
lahko organizira Jamarska zveza Slovenije

Habe dr. France: 150 let turističnega razvoja Škocjanskih
jam

Franc dr. Osole: Jame, zatočišče ledenodobnih lovcev

Planina Tomaž, prof.: Križnojamsko podzemlje

Kunaver dr. Jurij: Visokogorski kras in jame v Kaninskem
pogorju

Zanimivosti in posebnosti krasa na
Britanskem otočju

Smerdu Rado: Življenje v jamah, I. in II. del.

NASLOVI JAMARSKIH ORGANIZACIJ IN ČLANOV IO JZS

Društvo za raziskovanje jam Ljubljana, 61000 Ljubljana,
Stari trg 21

Jamarska sekcija PD Železničar, 61000 Ljubljana, Moše Pija-
deja 39

Društvo za raziskovanje jam "Simon Robič", 61230 Domžale
Stane Stražar, Kovičeva 15

Društvo za raziskovanje jam Kranj, 64 Kranj,
Jože Broder, Jelenčeva 8

Jamarski klub "Crni galeb", 63312 Prebold
Jože Vedenik ml.

Jamarski klub Slovenj Gradec, 62380 Slovenj Gradec, p.p. 14

Jamarsko društvo Kočevje, 61330 Kočevje, p.p. 54

Društvo za raziskovanje jam Ribnica, 61310 Ribnica na Dol.
France Škrabec

Jamarski klub Kostanjevica, 68311 Kostanjevica na Krki,
Martin Boltez, Grajska ulica

Jamarski klub Logatec, 61370 Dolenji Logatec,
Viktor Verbič, Marinj hrib 52

Jamarski kljub Idrija, 65280 Idrija, ing. Jože Bajc,
Vojskarska 18

Jamarska sekcija PD Tolmin, 65220 Tolmin
Slavko Breško, Brunov drevored 17

Jamarski klub Rakek, 61381 Rakek, Branko Bombač

Društvo za raziskovanje jam "Luka Čeč", 66230 Postojna
Zmago Žele, Zavod Postojnske jame

Jamarski klub Dimnice, 66240 Kozina, Alojz Počkaj, Kozina 9

Jamarski klub Sežana, 66210 Sežana, Jože Gustinčič,
Tov. Iskra

Jamarski klub Divača, 66215 Divača, Albin Nedoh, Divača 111

Jamarska sekcija PD Gorica, Via Scaramuzza, Slavko Rebec

Jamarska sekcija Slov. plan. društva Trst
Trst, Via Ruggero Manna 29
Ivan Širca, Šempolaj 50, Nabrežina 34011

Turistično društvo Grosuplje, Uprava Taborske jame, 61290
Grosuplje

Jamarska sekcija PD Črnomelj, 68340 Črnomelj, Stane Klepec

Jamarski klub Planina, 66232 Planina pri Rakeku
Tomaž Vrhovec

Jamarski klub Letuš, 63327 Šmartno ob Paki
Mirko Flere, Letuš 100

Predsednik JZS: dr. France Leben, Arheološka sekcija SAZU
Ljubljana, Novi trg 3

Podpredsednika: dr. France Osole, institut za prazgodovino
človeka, Aškerčeva 12
dr. France Habe, Institut za raziskovanje
krasa SAZU, Postojna

Tajnik: dipl.ing. Dušan Novak, Geološki zavod Ljubljana,
Dimičeva 16, tel. 344-261

Blagajnik: dipl.biol. Tomaž Planina, 61210 Ljubljana-Šentvid,
Kozlarjeva 10

Vodja tehnične komisije: -"-

Urednik in upravnik Naših jam: mgr. Rado Gospodarič,
Postojna, Titov trg 2

Vodja reševalne skupine: Jože Pirnat, Ljubljana, Celovška 151

Vodja strokovne komisije: dr. Jurij Kunaver, geogr.odd. FF,
Aškerčeva 12, Ljubljana

Vodja potapljaške sekcije: dr. Tone Praprotnik, Pod topoli 38,
Ljubljana

Vodja komisije za varstvo jam in jamski
turizem: dr. France Habe, Postojna, Vojkova 2

Vodja katastra jam: France Šušteršič, Ploščad Bratoš Franca 2

Vodja knjižnice: Primož Krivic, Ljubljana, Večna pot 35

SEZNAM ČLANOV

Kluba jamarjev Kostanjevica na Krki 1972 l.

1. Boltes Martin Kostanjevica
2. Burja Alenka Kostanjevica
3. Burja Mihael Kostanjevica
4. Colarič Jože Globočice
5. Colarič Polonca Globočice
6. Colnar Milan Kostanjevica
7. Cvelbar Jože Sentjernej
8. Dornik Jože Kostanjevica (v JLA)
9. Jankovič Jože Kostanjevica
10. Javoršek Jože star Kostanjevica
11. Javoršek Jože ml. Kostanjevica (v JLA)
12. Kodrič Aleksandar Dol
13. Kostrevc Martin Krško
14. Košir Janez Kostanjevica
15. Kozole Konrad Kostanjevica
16. Kučič Niko Kostanjevica
17. Kukec Jurij Kostanjevica (v JLA)
18. Heralovič Marjan Globočice
19. Levičnik Stane Kostanjevica
20. Kavčič Vencelj Krško
21. Mlakar Rajko Krško
22. Pešič Milan Dolsce
23. Petrinčič Oton Globočice
24. Pisek Drago Dobrava
25. Prah Ivan Kostanjevica
26. Prhne Rajko Kostanjevica
27. Sever Otmar Kostanjevica
28. Sintič Slavko Kostanjevica
29. Sokolovič Jože Kostanjevica
30. Stopar Jožica Globočice
31. Strgar Jožica Kostanjevica
32. Strajnar Martina Kostanjevica
33. Vodopivec Stane Dobe
34. Vukčević Bojan Kostanjevica
35. Grlovič Anton Kostanjevica
36. Bizjak Istok Kostanjevica

Na seji razširjenega Izvršnega odbora Jamarske zveze Slovenije v Postojni dne 18. junija je bila sprožena debata o vodenju tujih jamarjev v naše jame. Po daljšem razgovoru so se prisotni zedinili za vodenje tujih jamarjev v sledeče jame:

I. v turistične jame

1. Postojnska jama
2. Pivka in Črna jama
3. Magdalena jama
4. Planinska jama
5. Predjama
6. Škocjanske jame
7. Vilenica
8. Dimnice
9. Taborska jama
10. Kostanjeviška jama
11. Železna jama
12. Pekel v Sav. dolini
13. Francetova jama

II. V ostale zanimive in s poti lažje dostopne jame:

1. Županov spodmol	17. Ledenica na Dolu pri Predmeji
2. Markov spodmol	18. Ledena jama na Stojni
3. Mačkovica	
4. Logarček	
5. Najdena jama	
6. Tkalca jama	
7. Zelške jame	
8. Križna jama	
9. Lipiška jama	
10. Divaška jama	
11. Martinjska jama	
12. Jama na Jezerini	
13. Pološka jama	
14. Zadlaška jama	
15. Huda luknja	
16. Jama treh bratov na Stojni	Komisija JZS za zaščito jam in
jamski turizem